DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

11. december 2007 *

I sag C-291/05,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Raad van State (Nederlandene) ved afgørelse af 13. juli 2005, indgået til Domstolen den 20. juli 2005, i sagen:

Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie

mod

R.N.G. Eind,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling)

sammensat af præsidenten, V. Skouris, afdelingsformændene P. Jann, C.W.A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts og G. Arestis samt dommerne J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer), R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, J. Makarczyk og A. Borg Barthet,

* Processprog: nederlandsk.

generaladvokat: P. Mengozzi
justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 6. september 2006,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie ved advocaat A. van Leeuwen

— R. Eind ved advocaat R. Ketwaru

— den nederlandske regering ved H.G. Sevenster og C. Wissels samt ved M. de Grave, som befuldmægtigede

— den tjekkiske regering ved T. Boček, som befuldmægtiget

— den danske regering ved A. Jacobsen, som befuldmægtiget

— den tyske regering ved M. Lumma og C. Schulze-Bahr, som befuldmægtigede

— den græske regering ved K. Georgiadis og K. Boskovits samt ved Z. Chatzipavlou, som befuldmægtigede

— Det Forenede Kongeriges regering ved E. O'Neill, som befuldmægtiget, bistået af barrister S. Moore

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved G. Rozet og M. van Beek, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 5. juli 2007,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 18 EF og af Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968, s. 467), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2434/92 af 27. juli 1992 (EFT L 245, s. 1, herefter »forordning nr. 1612/68«), og af Rådets direktiv 90/364/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret (EFT L 180, s. 26).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en retssag, der føres mellem Rachel Eind, der er surinamsk statsborger, og Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie (ministeren for udlændingespørgsmål og integration), vedrørende et afslag på opholdstilladelse meddelt af Staatssecretaris van Justitie (statssekretær for justitsministeriet, herefter »statssekretæren«).

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

3 Artikel 10 i forordning nr. 1612/68 bestemmer:

»1. Følgende personer har uanset nationalitet ret til at tage bopæl hos en arbejdstager, der er statsborger i en medlemsstat og er beskæftiget på en anden medlemsstats område:

a) hans ægtefælle og deres efterkommere i lige linje, der er under 21 år eller forsørges af ham;

[...]«

4 Artikel 1 i direktiv 90/364 har følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne giver opholdsret til statsborgere fra en medlemsstat, som ikke har denne ret på grundlag af andre bestemmelser i fællesskabslovgivningen, samt til

medlemmerne af deres familie, som defineret i stk. 2, når de selv og medlemmerne af deres familie er omfattet af en sygeforsikringsordning, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, og råder over tilstrækkelige midler til at undgå, at de under deres ophold falder værtsmedlemsstatens sociale system til byrde«.

[...]

2. Følgende personer har uanset nationalitet ret til at tage ophold i en anden medlemsstat sammen med indehaveren af opholdsretten:

a) ægtefællen og deres forsørgelsesberettigede efterkommere i lige linje

[...]«

De nationale bestemmelser

I artikel 1, litra e), i den nederlandske udlændingelov (Vreemdelingenwet) af 23. november 2000 (*Staatsblad* 2000, nr. 495) præciseres, hvad der skal forstås ved »fællesskabsborger«:

»1. statsborgere i Den Europæiske Unions medlemsstater, som i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab har ret til at indrejse til og opholde sig i en anden medlemsstat;

2. familiemedlemmer til de under nr. 1 nævnte personer, som er statsborgere i en tredjestat, og som i medfør af en afgørelse truffet i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab har ret til at indrejse til og opholde sig i en medlemsstat [...]«

6 I henhold til udlændingelovens artikel 1, litra h), forstås der ved en »tilladelse til midlertidigt ophold« et visum til ophold på mere end tre måneder, som en udlænding personligt har ansøgt om ved en nederlandsk diplomatisk eller konsulær repræsentation i hjemlandet eller i det faste opholdsland, og som er udstedt af den nævnte repræsentation.

7 Udlændingelovens artikel 14, stk. 1, litra a), giver justitsministeren bemyndigelse til at imødekomme, afslå eller undlade at behandle en ansøgning om tidsbegrænset opholdstilladelse. I henhold til samme bestemmelses stykke 2 knyttes der til en tidsbegrænset opholdstilladelse begrænsninger, der står i forbindelse med det formål, hvortil opholdet tillades.

8 I udlændingelovens artikel 16, stk. 1, litra a), bestemmes, at ansøgningen om tidsbegrænset opholdstilladelse kan afslås, såfremt udlændingen ikke har en gyldig midlertidig opholdstilladelse, der er i overensstemmelse med det formål med opholdet, for hvilket der ansøges om opholdstilladelse.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

9 I februar måned 2000 rejste R.N.G. Eind, der er nederlandsk statsborger, til Det Forenede Kongerige, hvor han fandt beskæftigelse. Senere ankom hans datter Rachel, der er født i 1989, direkte fra Surinam.

10 Ifølge forelæggelsesafgørelsen meddelte Det Forenede Kongeriges myndigheder den 4. juni 2001 R.N.G. Eind, at han havde ret til at opholde sig i denne medlemsstat i henhold til forordning nr. 1612/68. Ved skrivelse af samme dato fik hans datter meddelelse om, at hun i sin egenskab af familiemedlem til en fællesskabsarbejdstager havde samme ret. R.N.G. Eind modtog derfor en opholdstilladelse, der var gyldig fra den 6. juni 2001 til den 6. juni 2006.

11 Den 17. oktober 2001 indrejste R.N.G. Eind og hans datter i Nederlandene. Datteren tilmeldte sig politiet i Amsterdam og ansøgte om opholdstilladelse i henhold til udlændingelovens artikel 14.

12 R.N.G. Eind erklærede over for den administrative kommission, der skulle behandle ansøgningen, at han havde modtaget bistandshjælp, siden han kom tilbage til Nederlandene, og at han hverken havde udført eller søgt arbejde, fordi han var syg. Han oplyste imidlertid også, at han havde været til samtale hos Banenmarkt (arbejdsformidlingen) med henblik på at komme ind på arbejdsmarkedet, og at han afventede sin anden samtale. Det fremgår ligeledes af sagsakterne, at R.N.G. Eind råder over en sygeforsikring i Nederlandene.

13 Ved afgørelse af 2. januar 2002 meddelte statssekretæren afslag på Rachel Einds ansøgning med den begrundelse, at hun ikke havde en midlertidig opholdstilladelse. I afgørelsen præciseredes det desuden, at hun ikke kunne få opholdstilladelse på grundlag af hendes egenskab af familiemedlem til en fællesskabsstatsborger. Selv om hendes far havde haft ophold i en anden medlemsstat end Kongeriget Nederlandene, havde han nemlig ikke efter sin tilbagevenden til sidstnævnte stat udført et reelt og faktisk arbejde, og han var ikke en ikke-erhvervsaktiv person som omhandlet i EF-traktaten. Under disse omstændigheder kunne R.N.G. Eind ikke anses for at være fællesskabsstatsborger i udlændingelovens forstand.

14 Rachel Einds klage over denne afgørelse blev afslået ved statssekretærens afgørelse af 5. juli 2002. Ved dom af 20. oktober 2002 annullerede Rechtbank te 's-Gravenhage (distriktsdomstolen i Haag) under henvisning til dom af 7. juli 1992, sag C-370/90, Singh, Sml. I, s. 4265, og dom af 26. februar 1991, sag C-292/89, Antonissen, Sml. I, s. 745, statssekretærens afgørelse af 5. juli 2002 og hjemviste sagen til en fornyet behandling af klagen til Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie.

15 Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie appellerede denne dom til Raad van State, der besluttede at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål, da den var af den opfattelse, at fællesskabsretten ikke gav et utvetydigt svar på den foreliggende tvist:

»1) a) Såfremt en statsborger fra et tredjeland af en værtsmedlemsstat bliver anset for familiemedlem til en arbejdstager, som omhandlet i artikel 10 i forordning nr. 1612/68 [...], og såfremt gyldigheden af den af denne medlemsstat udstedte opholdstilladelse endnu ikke er udløbet, medfører dette da, at den medlemsstat, hvor arbejdstageren er statsborger, ved denne arbejdstagers tilbagevenden allerede på dette grundlag ikke kan nægte denne tredjelandsstatsborger ret til indrejse og ophold?

b) Såfremt det forrige spørgsmål skal besvares benægtende, betyder det da, at det er tilladt denne medlemsstat selv at tage stilling til, om betingelserne i henhold til national ret for indrejse og ophold er opfyldt ved denne tredjelandsstatsborgers indrejse, eller skal medlemsstaten først tage stilling til, om denne tredjelandsstatsborger som familiemedlem til denne arbejdstager kan udlede krav af fællesskabsretten?

2) Gør det nogen forskel for besvarelsen af de under 1a) og b) stillede spørgsmål, såfremt denne tredjelandsstatsborger forud for opholdet i værtsmedlemsstaten ikke har haft opholdsret i henhold til national ret i den medlemsstat, hvor arbejdstageren er statsborger?

3) a) Såfremt det er tilladt den medlemsstat, hvor en arbejdstager (referencepersonen) er statsborger, ved arbejdstagerens tilbagevenden selv at tage stilling til, om de fællesskabsretlige betingelser for udstedelse af en opholdstilladelse som familiemedlem er opfyldt, har en tredjelandsstatsborger, som er familiemedlem til referencepersonen, der vender tilbage fra værtsmedlemsstaten til den medlemsstat, hvor han er statsborger, for at søge arbejde dér, en ret til ophold i denne medlemsstat, og i bekræftende fald, for hvilken periode?

b) Består denne ret ligeledes, såfremt referencepersonen ikke udfører reelt og faktisk arbejde i denne medlemsstat og ikke eller ikke længere kan anses for arbejdssøgende inden for rammerne af direktiv 90/364 [...], når også den omstændighed tages i betragtning, at referencepersonen i kraft af sit nederlandske statsborgerskab modtager en bistandsydelse?

4) Hvilken betydning for besvarelsen af de foregående spørgsmål skal der tillægges den omstændighed, at tredjelandsstatsborgeren er familiemedlem til en unionsborger, der har gjort brug af den ret, som tilkommer ham i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab artikel 18, og vender tilbage til den medlemsstat, hvor han er statsborger?«

Indledende bemærkninger

16 I sine skriftlige bemærkninger og under retsmødet har Det Forenede Kongeriges regering oplyst, at den opholdstilladelse, Rachel Eind opnåede i denne medlemsstat, blev udstedt i medfør af national ret og ikke med støtte i artikel 10 i forordning nr. 1612/68. Regeringen har præciseret, at den pågældende opholdstilladelse ikke afspejlede en fællesskabsretlig forpligtelse, men snarere et politisk valg ud fra den nationale lovgivning.

17 Det fremgår derimod af forelæggelsesafgørelsen, at Det Forenede Kongeriges myndigheder ved skrivelse af 4. juni 2001 meddelte Rachel Eind, at hun i sin egenskab af familiemedlem til en fællesskabsarbejdstager havde ret til ophold i denne medlemsstat i henhold til forordning nr. 1612/68.

18 Hertil bemærkes, at det inden for rammerne af samarbejdet i henhold til artikel 234 EF ikke tilkommer Domstolen, men den nationale ret at fastslå de faktiske omstændigheder, der har givet anledning til sagen, og at fastslå, hvilke konsekvenser disse har for den afgørelse, som retten skal træffe (jf. bl.a. dom af 16.9.1999, sag C-435/97, WWF m.fl., Sml. I, s. 5613, præmis 32, og dom af 23.10.2001, sag C-510/99, Tridon, Sml. I, s. 7777, præmis 28).

19 De af den forelæggende ret stillede spørgsmål skal herefter besvares ud fra den forudsætning, som retten har lagt til grund for sine spørgsmål, nemlig at Rachel Eind opholdte sig i Det Forenede Kongerige i henhold til artikel 10 i forordning nr. 1612/68.

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål, litra a)

20 Med dette spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om fællesskabsretten i en situation, hvor en fællesskabsarbejdstager vender tilbage til den medlemsstat, hvori han er statsborger, pålægger myndighederne i denne stat at give en tredjelandsstatsborger, som er familiemedlem til denne arbejdstager, ret til indrejse og ophold alene af den grund, at den pågældende tredjelandsstatsborger i den medlemsstat, hvor arbejdstageren havde lønnet beskæftigelse, havde en gyldig opholdstilladelse, der var udstedt i henhold til artikel 10 i forordning nr. 1612/68.

21 Hertil bemærkes, at det er fastsat i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1612/68, at en statsborger i en medlemsstat, der er beskæftiget på en anden medlemsstats område, har ret til dér at tage bopæl med sin ægtefælle og efterkommere, der er under 21 år, eller forøges af ham, uanset deres nationalitet.

22 Det fremgår bl.a. af femte betragtning til forordning nr. 1612/68, at forordningen har til formål at fjerne alle hindringer, der består for arbejdskraftens bevægelighed »især med henblik på at arbejdstageren kan samles med sin familie i modtagerlandet og betingelserne for denne families integration i modtagerlandets miljø«.

23 Retten til familiesammenføring i medfør af artikel 10 i forordning nr. 1612/68 giver ikke familiemedlemmer til vandrende arbejdstagere en selvstændig ret til fri bevægelighed, idet denne bestemmelse primært indebærer en fordel for den vandrende arbejdstager, som en tredjelandsstatsborger er i familie med (jf. for så vidt angår artikel 11 i forordning nr. 1612/68, dom af 30.3.2006, sag C-10/05, Mattern og Cikotic, Sml. I, s. 3145, præmis 25).

24 Det følger heraf, at retten for en tredjelandsstatsborger, der er familiemedlem til en fællesskabsarbejdstager, til at tage bopæl hos denne arbejdstager kun kan påberåbes i den medlemsstat, hvor den pågældende arbejdstager har bopæl.

25 Retsvirkningerne af en opholdstilladelse, der i henhold til forordning nr. 1612/68 udstedes af en medlemsstats myndigheder til en tredjelandsstatsborger, der er familiemedlem til en fællesskabsarbejdstager, er begrænset til denne medlemsstats område.

26 Henset hertil skal det første spørgsmål, litra a), besvares med, at fællesskabsretten i en situation, hvor en fællesskabsarbejdstager vender tilbage til den medlemsstat, hvori han er statsborger, ikke pålægger myndighederne i denne stat at give en tredjelandsstatsborger, som er familiemedlem til denne arbejdstager, en ret til indrejse og ophold alene af den grund, at den pågældende tredjelandsstatsborger i den værtsmedlemsstat, hvor arbejdstageren havde lønnet beskæftigelse, havde en gyldig opholdstilladelse, der var udstedt i henhold til artikel 10 i forordning nr. 1612/68.

Det andet spørgsmål og det tredje spørgsmål, litra b)

27 Med disse spørgsmål, som det er hensigtsmæssigt at behandle samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om en tredjelandsstatsborger, der er familiemedlem til en arbejdstager, der vender tilbage til den medlemsstat, hvori han er statsborger, efter at have udført lønnet beskæftigelse i en anden medlemsstat, i medfør af fællesskabsretten har ret til ophold i den stat, hvori arbejdstageren er statsborger, uden at denne sidstnævnte udfører reelt og faktisk arbejde dér. Den forelæggende ret har ligeledes spurgt, om den omstændighed, at tredjelandsstats-

borgeren, før den pågældende tog ophold i den værtsmedlemsstat, hvor arbejdstageren havde lønnet beskæftigelse, ikke havde opholdsret i medfør af national ret i den medlemsstat, hvor arbejdstageren er statsborger, kan have en indflydelse på den pågældende tredjelandsstatsborgers opholdsret.

28 Indledningsvist bemærkes, at retten for statsborgere i en medlemsstat til at tage ophold på en anden medlemsstats område uden dér at udøve lønnet eller selvstændig beskæftigelse ikke er ubetinget. I henhold til artikel 18, stk. 1, EF anerkendes retten for enhver unionsborger til at opholde sig på medlemsstaternes område kun med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i traktaten og i gennemførelsesbestemmelserne hertil (jf. i denne retning dom af 7.9.2004, sag C-456/02, Trojani, Sml. I, s. 7573, præmis 31 og 32, og dom af 19.10.2004, sag C-200/02, Zhu og Chen, Sml. I, s. 9925, præmis 26).

29 Som eksempel på disse begrænsninger og betingelser fremgår det af artikel 1, stk. 1, første afsnit, i direktiv 90/364, at medlemsstaterne kan kræve, at de unionsborgere, der ikke er erhvervsmæssigt aktive, og som vil gøre brug af deres og deres familiemedlemmers opholdsret på en anden medlemsstats område, er omfattet af en sygeforsikringsordning, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, og at de råder over tilstrækkelige midler til at undgå, at de under deres ophold falder denne medlemsstats sociale system til byrde.

30 Den opholdsret, som familiemedlemmerne til en ikke-erhvervsaktiv unionsborger har i medfør af artikel 1, stk. 2, i direktiv 90/364, er forbundet med den ret, som unionsborgeren har i medfør af fællesskabsretten.

31 I hovedsagen kan R.N.G. Eind, da han er nederlandsk statsborger, ikke nægtes ret til ophold på Kongeriget Nederlandenes område, og der kan ikke knyttes betingelser til hans opholdsret.

32 Således som generaladvokaten har anført i punkt 101-106 i forslaget til afgørelse, udledes den vandrende arbejdstagers ret til at vende tilbage til og opholde sig i den medlemsstat, hvori han er statsborger, efter at have udført lønnet beskæftigelse i en anden medlemsstat, nemlig af fællesskabsretten, for så vidt som den er nødvendig for at sikre den effektive virkning af de bestemmelser, der skal garantere den ret til fri bevægelighed, som arbejdstagerne kan udlede af artikel 39 EF, samt af de bestemmelser, der er truffet for at gennemføre denne ret såsom bestemmelserne i forordning nr. 1612/68. En sådan fortolkning understøttes af indførelsen af unionsborgerskabet, der er den grundlæggende status for medlemsstaternes statsborgere.

33 Den nederlandske og den danske regering har i deres skriftlige indlæg anført, at fællesskabsborgeren ikke ved udsigten til ikke at kunne videreføre det familieliv, som han måtte have haft i værtsstaten, når han vender tilbage til oprindelsesmedlemsstaten, vil afstå fra at rejse til værtsmedlemsstaten for at udøve lønnet beskæftigelse der. Den nederlandske regering har navnlig anført, at R.N.G. Eind ikke kunne have afstået fra at udøve den nævnte frihed ved at rejse til Det Forenede Kongerige, fordi hans datter ikke havde mulighed for at tage ophold sammen med ham, når han vendte tilbage til sit oprindelsesland, eftersom Rachel Eind på udrejsetidspunktet ikke havde opholdsret i Nederlandene.

34 Denne argumentation kan ikke tiltrædes.

35 En statsborger i en medlemsstat kan afstå fra at forlade den medlemsstat, hvori han er statsborger, for at udøve lønnet beskæftigelse på en anden medlemsstats område, hvis han ikke har sikkerhed for at kunne vende tilbage til sin oprindelsesmedlemsstat, uanset om han er erhvervsmæssigt beskæftiget i denne sidstnævnte stat eller ej.

36 Denne demotiverende virkning ville ligeledes opstå for fællesskabsborgeren ved den blotte udsigt til ikke at kunne fortsætte det samliv med sine nære slægtninge, som han måtte have indledt ved ægteskab eller familiesammenføring i værtsmedlemsstaten.

37 Hindringerne for familiesammenføring kan således udgøre en restriktion for den ret til fri bevægelighed, som medlemsstaternes statsborgere udleder af fællesskabsretten, idet en fællesskabsarbejdstagers tilbagevenden til den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger, ikke kan anses for et rent internt anliggende.

38 Det følger heraf, at Rachel Eind under omstændigheder, som de i hovedsagen foreliggende, har ret til at bosætte sig sammen med sin far i Nederlandene, selv om han har status af ikke-erhvervsaktiv borger.

39 Denne ret er underlagt betingelserne i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1612/68, idet denne forordning finder analog anvendelse.

40 En person, der befinder sig i Rachel Einds situation, kan således udnytte denne ret, så længe hun er under 21 år, eller fortsat forsørges af sin far.

41 Denne konklusion kan ikke ændres af den omstændighed, at Rachel Eind, før hun tog ophold i den værtsmedlemsstat, hvor hendes far havde lønnet beskæftigelse, ikke havde opholdsret i medfør af national ret i den medlemsstat, hvor R.N.G. Eind er statsborger.

42 I modsætning til, hvad den nederlandske, den danske og den tyske regering har anført, er den omstændighed, at det ikke er muligt at påberåbe sig en sådan opholdsret efter national ret, irrelevant for anerkendelse af retten til indrejse og ophold for et sådant barn i dettes egenskab af familiemedlem til en fællesskabsarbejdstager i den medlemsstat, hvori denne arbejdstager er statsborger.

43 For det første følger kravet om en sådan ret hverken udtrykkeligt eller forudsætningsvis af nogen fællesskabsretlig bestemmelse vedrørende opholdsret i Fællesskabet for tredjelandsstatsborgere, der er familiemedlem til en fællesskabsarbejdstager. Efter Domstolens faste praksis kan afledt fællesskabsret vedrørende flytning og ophold imidlertid ikke fortolkes indskrænkende (jf. bl.a. for så vidt angår forordning nr. 1612/68, dom af 13.2.1985, sag 267/83, Diatta, Sml. s. 567, præmis 16 og 17, samt dom af 17.9.2002, sag C-413/99, Baumbast og R, Sml. I, s. 7091, præmis 74).

44 For det andet ville et sådant krav være i strid med fællesskabslovgivers formål, idet fællesskabslovgiver har anset det for vigtigt at beskytte medlemsstaternes statsborgeres familieliv med henblik på at fjerne hindringerne for udøvelsen af de grundrettigheder, der er sikret i traktaten (dom af 11.7.2002, sag C-60/00, Carpenter, Sml. I, s. 6279, præmis 38, og dom af 25.7.2002, sag C-459/99, MRAX, Sml. I, s. 6591, præmis 53).

45 Henset til samtlige ovenstående bemærkninger, skal det andet og det tredje spørgsmål, litra b), besvares med, at en tredjelandsstatsborger, der er familiemedlem til en arbejdstager, der vender tilbage til den medlemsstat, hvori han er statsborger, efter at have udført lønnet beskæftigelse i en anden medlemsstat, har i medfør af artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1612/68, hvilken bestemmelse finder analog anvendelse, ret til ophold i den medlemsstat, hvori arbejdstageren er statsborger, selv om denne sidstnævnte ikke udfører reelt og faktisk arbejde dér. Den omstændighed, at en tredjelandsstatsborger, der er familiemedlem til en fællesskabsstatsborger, ikke før den pågældende tog ophold i den værtsmedlemsstat, hvor arbejdstageren havde

lønnet beskæftigelse, havde opholdsret i medfør af national ret i den medlemsstat, hvor arbejdstageren er statsborger, er irrelevant for bedømmelsen af denne statsborgers ret til at opholde sig i denne sidstnævnte stat.

Det første spørgsmål, litra b), det tredje spørgsmål, litra a), og det fjerde spørgsmål

46 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål, litra a), af det andet spørgsmål og af det tredje spørgsmål, litra b), er det ufornødent at besvare den forelæggende rets øvrige spørgsmål.

Sagens omkostninger

47 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

1) I en situation, hvor en fællesskabsarbejdstager vender tilbage til den medlemsstat, hvori han er statsborger, pålægger fællesskabsretten ikke myndighederne i denne stat at give en tredjelandsstatsborger, som er

familiemedlem til denne arbejdstager, en ret til indrejse og ophold, alene af den grund, at den pågældende tredjelandsstatsborger i den værtsmedlemsstat, hvor arbejdstageren havde lønnet beskæftigelse, havde en gyldig opholdstilladelse, der var udstedt i henhold til artikel 10 i Rådets forordning nr. 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2434/92 af 27. juli 1992.

2) **En tredjelandsstatsborger, der er familiemedlem til en arbejdstager, der vender tilbage til den medlemsstat, hvori han er statsborger, efter at have udført lønnet beskæftigelse i en anden medlemsstat, har i medfør af artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1612/68, som ændret ved forordning nr. 2434/92 af 27. juli 1992, hvilken bestemmelse finder analog anvendelse, ret til ophold i den medlemsstat, hvori arbejdstageren er statsborger, selv om denne sidstnævnte ikke udfører reelt og faktisk arbejde dér. Den omstændighed, at en tredjelandsstatsborger, der er familiemedlem til en fællesskabsstatsborger, ikke før den pågældende tog ophold i den værtsmedlemsstat, hvor arbejdstageren havde lønnet beskæftigelse, havde opholdsret i medfør af national ret i den medlemsstat, hvor arbejdstageren er statsborger, er irrelevant for bedømmelsen af denne statsborgers ret til at opholde sig i denne sidstnævnte stat.**

Underskrifter